

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 119/2021

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Γ΄ ΤΜΗΜΑ)
Συνεδρίαση της 28-6-2021

Σύνθεση:

Πρόεδρος : Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.σε αντικατάσταση της κωλυομένης Προέδρου του Τμήματος.

Μέλη: Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Αδαμαντία Καπετανάκη, Χρήστος Μητκίδης, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Ευάγγελος Μαρίνης, Μιχάλης Τζουβάρας, Νικόλαος Μουκαζής, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια : Μαρία Σταμέλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Έγγραφο ερωτήματος: Το υπ' αρ. Α 34086/1775/8-10-2020 της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφορών – Διεύθυνση Επιβατικών Μεταφορών - Τμήμα Αστικών Επιβατικών Μεταφορών, όπως αυτό συμπληρώθηκε με το υπ' αρ. 11427/18-1-2021 έγγραφο της ίδιας υπηρεσίας.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται εάν: **α)** σε περίπτωση παραίτησης κληρονόμου από του δικαιώματος ιδανικού μεριδίου επί της άδειας κυκλοφορίας Επιβατικού Αυτοκινήτου Δημόσιας Χρήσης (Ε.Δ.Χ.), εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.δ.1061/1971 (Α'270) και συγκεκριμένα εάν η Διοίκηση παραχωρεί το ιδανικό αυτό μερίδιο (ποσοστό συνιδιοκτησίας) στους λοιπούς συνιδιοκτήτες και **β)** ποια είναι τα πρόσωπα των δικαιούμενων παραχώρησης στο δικαίωμα αδειας κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, που αφορά ιδανικό μερίδιο ποσοστού μικρότερου του 50% λόγω απώλειας ή αμετάκλητης ανάκλησης του δικαιώματος κυκλοφορίας σε έδρες- διοικητικές

μονάδες της ελληνικής επικράτειας πλην αυτών που ορίζονται στο άρθρο 19 του ν.3109/2003.

Ιστορικό

1. Με τα με αριθμούς Α 34086/1775/8-10-2020 και 11427/18-1-2021 έγγραφα της η Γενική Διεύθυνση Μεταφορών – Διεύθυνση Επιβατικών Μεταφορών - Τμήμα Αστικών Επιβατικών Μεταφορών και Δικαιωμάτων, επικαλούμενη α) τις διατάξεις του ν.δ. 1061/1971, του άρθρου 19 του ν.3109/2003 και του άρθρου 100 του ν.4070/2012, β) το έγγραφο ερώτημα της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας ΤΑΞΙ Π.Ο.Ι.Α.ΤΑ. και γ) το γεγονός ότι από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν ρυθμίζεται η περίπτωση παραχώρησης δικαιώματος αδείας κυκλοφορίας ιδανικού μεριδίου επί Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου λόγω μη αποδοχής της κληρονομιάς, καθώς και δεν προσδιορίζονται τα πρόσωπα των δικαιούμενων παραχώρησης δικαιώματος αδείας κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, που αφορά ιδανικό μερίδιο ποσοστού μικρότερου του 50% λόγω απώλειας ή αμετάκλητης ανάκλησης του δικαιώματος κυκλοφορίας σε έδρες- διοικητικές μονάδες της ελληνικής επικράτειας πλην αυτών που ορίζονται στο άρθρο 19 του ν. 3109/2003, ζήτησε τη γνωμοδότηση περί των εφαρμοστέων διατάξεων.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2. Στο ν.δ. 1061 της 20/23.12.1971 «Περί διατάξεων τινών αφορωσών εις την μεταβίβασιν αυτοκινήτων δημοσίας χρήσεως.» (Α΄ 270) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρον 1.

1. Εφεξής, τα εις φυσικά πρόσωπα ανήκοντα αυτοκίνητα δημοσίας χρήσεως, πάσης κατηγορίας, ως και τα ιδανικά μερίδια αυτών κτώνται, επιφυλασσομένων των περί μεταβιβάσεως εν ζωή ισχυουσών διατάξεων, αιτία κληρονομιάς ή λόγω δωρεάς αιτία θανάτου μετά της αδείας κυκλοφορίας αυτών ως δημοσίας χρήσεως υπό των κατά τας περί κληρονομικής διαδοχής εν γένει οικείας διατάξεις του Αστικού Κώδικος δικαιουμένων προσώπων ή των αιτία θανάτου δωρεοδόχων.

2. Τα εν τη προηγουμένη παραγράφω πρόσωπα, διατηρούν το εκ της αδείας κυκλοφορίας του αυτοκινήτου δημοσίας χρήσεως περιελθόν αυτοίς δικαίωμα, έστω και εάν δεν είναι επαγγελματίαι αυτοκινητισταί και ανεξαρτήτως

ασκήσεως υπ` αυτών επαγγέλματος ή επιχειρήσεως ή κτήσεως προσόδων εξ οιασδήποτε αιτίας, εφ` όσον η διατήρησις αυτή δεν απαγορεύεται εξ ετέρας ειδικής διατάξεως

Άρθρον 3.

1. Δια την έκδοσιν της κατά την παρ. 1 του άρθρου 89 του Κώδικος Οδικής Κυκλοφορίας, ΚΟΚ, (ν. 614/1977) απαιτούμενης νέας αδείας κυκλοφορίας του αυτοκινήτου δημοσίας χρήσεως τα κατά την παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος πρόσωπα, υποχρεούνται, όπως, εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από της κτήσεως του δικαιώματος υποβάλουν εις την αρμοδίαν περιφερειακήν υπηρεσίαν του Υπουργείου Συγκοινωνιών σχετικήν αίτησιν μεθ` απάντων των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Δια τους αιτία κληρονομίας αποκτώντας δικαίωμα επ` αυτοκινήτου δημοσίας χρήσεως, η κατά το προηγούμενον εδαφίον προθεσμία του ενός (1) μηνός άρχεται από της υπό των κληρονόμων αποδοχής της κληρονομίας συντελουμένης, είτε δια δηλώσεως αποδοχής, είτε δια παρελεύσεως απράκτου της προς αποποίησην τασσομένης υπό του νόμου προθεσμίας. Δια τους παραβάτας της παρούσης παραγράφου, έχουν εφαρμογήν αι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 89 του Κ.Ο.Κ. 2...

Άρθρον 4.

1.Εν περιπτώσει απωλείας δικαιώματος αδείας κυκλοφορίας ιδανικού μεριδίου επί αυτοκινήτου δημοσίας χρήσεως κατά τα εν άρθροις 2 παρ. 1 και 3 παρ. 1 του παρόντος οριζόμενα, το αναφερόμενον εις το ιδανικόν τούτο μερίδιον απολεσθέν δικαίωμα αδείας κυκλοφορίας παραχωρείται, δι` αποφάσεως του Περιφερειακού Διοικητού Αττικής και Νήσων εφ` όσον έδρα του αυτοκινήτου δημοσίας χρήσεως είναι πόλις ή κωμόπολις κείμενη εντός της περιφερείας της τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ή του οικείου νομάρχου εις πάσαν ετέραν περίπτωσιν, εις τα λοιπά πρόσωπα τα διατηρούντα την άδειαν κυκλοφορίας του αυτοκινήτου δημοσίας χρήσεως και εν ανυπαρξία τοιούτων εις τον μετά του αποθανόντος συνιδιοκτήτην ή συνιδιοκτήτας τούτου, κατά ποσοστόν ανάλογον, κατ` αμφοτέρας τας περιπτώσεις, προς την επί του υπολοίπου της αδείας του αυτοκινήτου συμμετοχήν ενός εκάστου εξ αυτών. Η ως άνω περί παραχωρήσεως του εν λόγω δικαιώματος απόφασις του Περιφερειακού Διοικητού Αττικής και Νήσων ή του οικείου Νομάρχου, κατά περίπτωσιν ως ανωτέρω, εκδίδεται υπό την επιφύλαξιν ανακλήσεως αυτής εις συμμόρφωσιν

προς ακυρωτικόν δεδικασμένον, συμφώνως προς το άρθρον 107 παρ. 4 του Συντάγματος. ...

2. Καθ' απάσας τας ανωτέρω περιπτώσεις οι προς ους η παραχώρησις υποχρεούται όπως, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από της επιδόσεως εις αυτούς της σχετικής ως άνω αποφάσεως, υποβάλουν εις την αρμοδίαν Περιφερειακήν Υπηρεσίαν του Υπουργείου Ναυτιλίας, Μεταφορών και Επικοινωνιών σχετικήν αίτησιν μεθ' απάντων των απαιτουμένων δικαιολογητικών δια την έκδοσιν νέας κυκλοφορίας του αυτοκινήτου δημοσίας χρήσεως.

3. Εν περιπτώσει μη αποδοχής υπό τινος αιτία θανάτου αποκτώντος ή υπό συνιδιοκτήτου μετά του αποθανόντος, κατά περίπτωσιν, της κατά τας προηγουμένης παραγράφου του παρόντος άρθρου παραχωρήσεως, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από της επιδόσεως εις αυτούς της σχετικής περί της παραχωρήσεως εγγράφου ειδοποιήσεως της αρμοδίας Υπηρεσίας ή παρόδου απράκτου της προθεσμίας ταύτης το αντίστοιχον δικαίωμα παραχωρείται εκ νέου κατά τον εν τη παραγράφω 1 του παρόντος άρθρου αναφερόμενον τρόπον και σειράν παραχωρήσεως εις τους τυχόν λοιπούς τοιούτους. Εν μη αποδοχή παρ' ουδενός των ως ανωτέρω προσώπων του παραχωρουμένου αυτοίς δικαιώματος, ανακαλείται, δι' αποφάσεως του Προϊσταμένου της οικείας περιφερειακής Υπηρεσίας του Υπουργείου Ναυτιλίας, Μεταφορών και Επικοινωνιών η άδεια κυκλοφορίας ολοκλήρου του αυτοκινήτου ως δημοσίας χρήσεως.

4. Το κατά τας προηγουμένης παραγράφου δικαίωμα της αδείας κυκλοφορίας εφ' όσον αφορά εις αυτοκίνητον κυκλοφορήσαν επί τη βάσει των ετέρων των εν άρθρων 1 παράγραφος 3 του παρόντος αναφερομένων διατάξεων, παραχωρείται τη καταβολή υπέρ του Δημοσίου εισφοράς, ίσης προς την εκάστοτε υφισταμένην αγοραίαν υπεραξίαν του κατά περίπτωσιν παραχωρουμένου ιδανικού μεριδίου αδείας κυκλοφορίας αυτοκινήτου δημοσίας χρήσεως, οριζομένης υπό της αρμοδίας κατά νόμον Επιτροπής. ...

Άρθρον 6.

1. Εν περιπτώσει ανακλήσεως δι' οιονδήποτε λόγον δικαιώματος αδείας κυκλοφορίας ιδανικού μεριδίου επί αυτοκινήτου δημοσίας χρήσεως, πάσης κατηγορίας, εξαιρουμένης της περιπτώσεως της παραγράφου 2 του παρόντος

άρθρου, το δικαίωμα τούτο παραχωρείται εις τον συνιδιοκτήτην ή συνιδιοκτήτας του αυτού αυτοκινήτου, εφαρμοζομένων αναλόγως απασών των διατάξεων των άρθρων 4 και 5 του παρόντος.

2. Ειδικώς, προκειμένου περί ανακλήσεως αδείας κυκλοφορίας ιδανικού μεριδίου επί αυτοκινήτου δημοσίας χρήσεως, πάσης κατηγορίας, προς παραχώρησιν αυτής εις έτερον δικαιούχον, ο κύριος, νομέυς και κάτοχος τούτου υποχρεούται όπως, εντός διμήνου προθεσμίας, αρχομένης από της κοινοποιήσεως εις αυτόν της σχετικής πράξεως της Διοικήσεως, μεταβιβάση το ιδανικόν μερίδιον του δικαιώματος κυριότητας επί του αυτοκινήτου δημοσίας χρήσεως εις τον εν τη αποφάσει της αρμοδίας Υπηρεσίας περί ανακλήσεως της αδείας κυκλοφορίας αναφερόμενον δικαιούχον ταύτης. Εν περιπτώσει υπάρξεως διαφωνίας, η εξαγορά του αυτοκινήτου ως πράγματος πραγματοποιείται κατά τα εν άρθρω 5 οριζόμενα.».

3. Στο ν. 2696/1999 (Α΄ 57) «Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας» ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 2 Ορισμοί

1. ...

2. Για την εφαρμογή του παρόντος Κώδικα νοούνται ως:....«Αυτοκίνητο δημοσίας χρήσης: Το αυτοκίνητο όχημα με το οποίο εκτελούνται μεταφορές προσώπων ή πραγμάτων ή μικτές με ολική ή μερική μίσθωση ή με κόμιστρο ανά επιβάτη.

Αυτοκίνητο επιβατηγό: Το προοριζόμενο για τη μεταφορά κυρίως προσώπων αυτοκίνητο όχημα, 9 κατ' ανώτατο όριο θέσεων μαζί με τη θέση του οδηγού.

Άρθρο 88

Άδεια κυκλοφορίας οχημάτων

1. Δεν επιτρέπεται μηχανοκίνητο όχημα, ρυμουλκούμενο, μοτοποδήλατο, [ποδήλατο] ή ζωήλατο όχημα να κυκλοφορεί οπουδήποτε στη χώρα, αν δεν έχει εκδοθεί γι' αυτό άδεια κυκλοφορίας.

2. Ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησης, κατά τις κείμενες διατάξεις των αδειών της προηγούμενης παραγράφου, καθορίζονται, για τα αυτοκίνητα οχήματα και τα υπ' αυτών ρυμουλκούμενα, τα τρίτροχα οχήματα και τις

μοτοσικλέτες, με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, για τα μηχανήματα έργων και τα υπ` αυτών ρυμουλκούμενα, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, για τα αγροτικά μηχανήματα και τα υπ` αυτών ρυμουλκούμενα, με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, για τα μοτοποδήλατα (και τα ποδήλατα) με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και για τα ζωήλατα οχήματα με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Άρθρο 89

Μεταβολή στοιχείων της άδειας κυκλοφορίας

1. Κατά την αλλαγή κατόχου οδικού οχήματος, ως και κατά τη μεταβολή των αναγραφόμενων κύριων χαρακτηριστικών στοιχείων στην άδεια κυκλοφορίας, όταν αυτά επιτρέπονται, απαιτείται έκδοση νέας άδειας, μετά από εξακρίβωση των νέων στοιχείων, από τις αρμόδιες κατά περίπτωση, για την έκδοση των αδειών κυκλοφορίας, υπηρεσίες.

2. Αν διαπιστωθεί, από αρμόδιο όργανο, ότι δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, μέσα στην προθεσμία που καθορίζεται στην κατά το άρθρο 8 παρ. 3 προβλεπόμενη απόφαση, αφαιρούνται η άδεια και πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας οχήματος, οι οποίες επιστρέφονται μετά την έκδοση νέας άδειας, κατά τα οριζόμενα πιο πάνω.

3. ...».

4. Στο άρθρο 19 του ν. 3109/2003 (Α' 38) «Ρύθμιση θεμάτων επιβατηγών δημόσιας χρήσης αυτοκινήτων και άλλες διατάξεις.» ορίζεται :

«Άρθρο 19 Απώλεια ή ανάκληση ιδανικού μεριδίου Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου.

Σε περίπτωση που η απώλεια ή η αμετάκλητη ανάκληση άδειας κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου αφορά ιδανικό μερίδιο ποσοστού 50% και άνω και όχημα με έδρα διοικητική μονάδα των περιπτώσεων α` και β` της παρ. 2 του άρθρου 2 του παρόντος ή πρωτεύουσα νομού ή διοικητική μονάδα με πληθυσμό πάνω από δέκα χιλιάδες (10.000), σύμφωνα με την τελευταία γενική απογραφή του πληθυσμού, αυτή με απόφαση του οικείου νομάρχη χορηγείται σε φυσικό πρόσωπο, που ασκεί το επάγγελμα του οδηγού αυτοκινήτων της κατηγορίας αυτής (Ε.Δ.Χ.) και έχει εγγραφεί στην οικεία επαγγελματική οργάνωση από την οποία και υποδεικνύεται, ύστερα από σχετικό έγγραφο του οικείου νομάρχη. Για την υπόδειξη του δικαιούχου τάσσεται αποκλειστική προθεσμία δύο (2)

μηνών. Εάν η προθεσμία παρέλθει άπρακτη, ο δικαιούχος της πιο πάνω άδειας αναδεικνύεται με κλήρωση μεταξύ των εγγεγραμμένων στις οικείες επαγγελματικές οργανώσεις. Επίσης κλήρωση γίνεται και όταν υπάρχουν περισσότερες επαγγελματικές οργανώσεις μεταξύ των υποδεικνυόμενων προσώπων. Η κλήρωση γίνεται ενώπιον επιτροπής, την οποία συγκροτεί ο οικείος νομάρχης, κάθε φορά, με απόφασή του.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει επαγγελματική οργάνωση επαγγελματιών οδηγών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων, τότε το ιδανικό μερίδιο ποσοστού 50% παραχωρείται με απόφαση του οικείου νομάρχη στον ή στους λοιπούς συνιδιοκτήτες, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων του Ν.Δ. 1061/1971 (ΦΕΚ 270 Α').».

5. Στο ν.4070/2012 όπως ισχύει, στο ΜΕΡΟΣ Β «ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΠΙΒΑΤΗΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ» ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Άρθρο 82

Γενικοί κανόνες – Ορισμοί

Για τους σκοπούς του μέρους αυτού:

1. Επιβατηγά δημόσιας χρήσης (Ε.Δ.Χ.) αυτοκίνητα είναι τα επιβατηγά αυτοκίνητα που έχουν από κατασκευής έως εννέα (9) θέσεις, περιλαμβανομένης και της θέσης του οδηγού και μεταφέρουν επιβάτες αναλόγως προς την κατηγορία τους. Διακρίνονται σε:

α) Ε.Δ.Χ. πέντε (5) θέσεων ή πολυμορφικά (ενός όγκου), με μετρητή (ΤΑΞΙ)...

β) Ε.Δ.Χ. από έξι (6) έως εννέα (9) θέσεων Ειδικής Μίσθωσης (ΕΙΔΜΙΣΘ) χωρίς μετρητή. ...

γ) Ε.Δ.Χ. από πέντε (5) έως επτά (7) θέσεων Ειδικών Μεταφορών (ΕΙΔΜΕΤ) χωρίς μετρητή.

2. Ιδιοκτήτης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου είναι κάθε φυσικό πρόσωπο ή εταιρεία και συνεταιρισμός συσταθέντα κατά το άρθρο 87 του παρόντος νόμου, που έχουν στην κυριότητα τους ή που έχουν αγοράσει με τον όρο παρακράτησης της κυριότητας από τον πωλητή μέχρι την αποπληρωμή του τιμήματος, ολόκληρο ή ιδανικό μερίδιο Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου.

Άρθρο 83 Έννοια έδρας

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν στα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα, η έδρα αποτελεί τη διοικητική μονάδα ή την ενιαία διοικητική μονάδα για την εξυπηρέτηση της οποίας δίνεται το δικαίωμα κυκλοφορίας του αυτοκινήτου.

Άρθρο 85

Αριθμός και έκδοση αδειών κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ανά έδρα

1. Ο μέγιστος αριθμός αδειών κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων (ΤΑΞΙ και ΕΙΔΜΙΣΘ) ανά έδρα καθορίζεται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη σύμφωνα με τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο του παρόντος άρθρου. Με την ίδια απόφαση επιμερίζεται για κάθε έδρα ο αριθμός αυτός ως προς τις άδειες Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΤΑΞΙ και τις άδειες Ε.Δ.Χ. ΕΙΔΜΙΣΘ. Στην ίδια απόφαση αναφέρεται ο υφιστάμενος αριθμός αδειών Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ και Ε.Δ.Χ. ΕΙΔΜΙΣΘ ανά έδρα, καθώς και η διαφορά αυτών σε σχέση με τον οριζόμενο αριθμό....

6. Η άδεια αυτοκινήτου Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ, ΕΙΔΜΙΣΘ ή ΕΙΔΜΕΤ εκδίδεται από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη ...

Άρθρο 100

Ανακλήσεις αδειών κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων

Η άδεια κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου ανακαλείται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη:

α) Όταν ο ιδιοκτήτης του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου καταδικαστεί αμετάκλητα για ένα από τα αδικήματα της συγκρότησης ή ένταξης ως μέλος σε εγκληματική οργάνωση, παραχάραξης, κυκλοφορίας παραχαραγμένων νομισμάτων, πλαστογραφίας, πλαστογραφίας και κατάχρησης ενσήμων, δωροδοκίας, ανθρωποκτονίας με πρόθεση, ληστείας, αρπαγής, βιασμού, κατάχρησης σε ασέλγεια, αποπλάνησης παιδιών, διευκόλυνσης ακολασίας άλλων, πορνογραφίας ανηλίκων, μαστροπείας, εκμετάλλευσης πόρνης, σωματεμπορίας, ασέλγειας σε ανήλικο έναντι αμοιβής, κλοπής, υπεξαίρεσης, εκβίασης, απάτης, απιστίας, παράβασης της νομοθεσίας περί όπλων, εμπορίας και χρήσης ναρκωτικών, παράβασης των διατάξεων του νόμου για πρόληψη και καταστολή νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, παράνομης μεταφοράς λαθρομεταναστών, λιποταξίας, ανυποταξίας και παράνομης απασχόλησης εργαζομένων. Σε περίπτωση που

ιδιοκτήτης είναι νομικό πρόσωπο, οι συνέπειες επέρχονται σε βάρος του νομικού προσώπου εάν καταδικαστεί αμετάκλητα: (i) ο Διευθύνων Σύμβουλος ή μέλος Διοικητικού Συμβουλίου Ανώνυμης Εταιρείας, ο Διευθυντής ή μέλος Διοικητικού Συμβουλίου συνεταιρισμού ή ο Διαχειριστής ΕΠΕ και δεν αντικατασταθούν εντός (15) ημερών από την έκδοση της απόφασης, (ii) ο Διαχειριστής της εταιρείας σε κάθε άλλη περίπτωση.

(β) Όταν το Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 97 απουσιάζει συστηματικά -έστω και αν διακόπτεται σποραδικά η απουσία- από την έδρα του. Σε περίπτωση παράβασης της διάταξης αυτής με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη ανακαλείται η άδεια κυκλοφορίας του συγκεκριμένου Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου για χρονικό διάστημα δύο (2) μηνών, σε περίπτωση υποτροπής για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών και σε περίπτωση νέας υποτροπής οριστικά.

(γ) Όταν ο οδηγός που είναι κύριος του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου κατά ποσοστό 100% παραβαίνει τις διατάξεις του άρθρου 98 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη ανακαλούνται η άδεια κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου και αφαιρούνται οι κρατικές του πινακίδες από έναν (1) έως έξι (6) μήνες και σε περίπτωση κάθε νέας υποτροπής από έξι (6) μήνες έως ένα (1) έτος.

(δ) Όταν διαπιστωθεί ότι το Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο βρίσκεται σε ακινησία πέραν του ενός έτους από την κατάθεση της άδειας κυκλοφορίας και των κρατικών πινακίδων για οποιονδήποτε λόγο. Στην περίπτωση αυτή, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη ανακαλείται η άδεια κυκλοφορίας και αφαιρούνται οι κρατικές πινακίδες του συγκεκριμένου Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου για χρονικό διάστημα ενός (1) μηνός. Σε περίπτωση παραμονής του ανωτέρω Ε.Δ.Χ. οχήματος σε ακινησία με κατατιθέμενη την άδεια κυκλοφορίας και τις κρατικές πινακίδες για επιπλέον έξι (6) μήνες από τη λήξη του χρονικού διαστήματος ανάκλησης της άδειας κυκλοφορίας και αφαίρεσης των κρατικών πινακίδων, τότε, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, ανακαλείται εκ νέου η άδεια κυκλοφορίας και αφαιρούνται οι κρατικές πινακίδες των συγκεκριμένων Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων για επιπλέον χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών. Σε περίπτωση παραμονής του ανωτέρω Ε.Δ.Χ. οχήματος σε ακινησία με κατατιθέμενη την άδεια κυκλοφορίας και τις κρατικές πινακίδες για επιπλέον έξι (6) μήνες από τη λήξη του χρονικού διαστήματος της εξάμηνης ανάκλησης της άδειας

κυκλοφορίας και αφαίρεσης των κρατικών πινακίδων τότε, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, ανακαλείται οριστικά η άδεια κυκλοφορίας.

Άρθρο 102

Μεταβίβαση αδειών κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων

1. Οι άδειες κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων μεταβιβάζονται με δωρεά εν ζωή ή αιτία θανάτου, με κληρονομιά ή από επαχθή αιτία. Η μεταβίβαση από δωρεά εν ζωή ή από επαχθή αιτία γίνεται εγγράφως, με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας.

2. ...».

6. Στο ν.4182/2013 (Α'185): «Κώδικας κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών και λοιπές διατάξεις» ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 3 Αποδοχή περιουσιών υπέρ του Δημοσίου.

1. Τις περιουσίες υπέρ του Δημοσίου αποδέχεται ή αποποιείται ο Υπουργός Οικονομικών. ... Η μεταβίβαση των κινητών περιουσιακών στοιχείων επέρχεται αυτοδικαίως με την έκδοση της πράξης αποδοχής και των ακινήτων με τη μεταγραφή της κατ' άρθρο 1192 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 23 Χρήματα, τιμαλή, κινητές αξίες, απαιτήσεις.

1. Χρηματικά ποσά κατατεθειμένα σε πιστωτικά ιδρύματα ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.), αναλαμβάνονται από τον εκκαθαριστή, με την προσκόμιση: α) αντιγράφου της διαθήκης, πιστοποιητικού δημοσίευσης της και πιστοποιητικού ότι δεν δημοσιεύθηκε άλλη διαθήκη ή αντιγράφου του εγγράφου δωρεάς και β) αντίγραφο του διορισμού και της αποδοχής του. Τα αναλαμβανόμενα ποσά βεβαιώνονται και εισπράττονται ως δημόσια έσοδα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

2. Τίτλοι παραστατικοί αξίας με τα τοκομερίδια και τις μερισματαποδείξεις τους, κοσμήματα, χρυσαφικά, άλλα είδη ιδιαίτερης αξίας και σημαντικά έγγραφα παραδίδονται για φύλαξη, με εντολή του εκκαθαριστή, σε πιστωτικό ίδρυμα ή το Τ.Π.Δ., εκποιούνται δε, ολικά ή μερικά, με απόφαση της αρμόδιας αρχής και το προϊόν της εκποίησης αποδίδεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο. Η εκποίηση χρεωγράφων και κινητών αξιών που αποτελούν αντικείμενα διαπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο Αθηνών, γίνεται μέσω αυτού.

3. Οι απαιτήσεις κεφαλαίου ή τόκων από οποιαδήποτε αιτία, βεβαιώνονται ως δημόσια έσοδα, αφού προηγηθεί πρόσκληση από τον εκκαθαριστή στον

οφειλέτη για εκούσια καταβολή της οφειλής εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης. Η βεβαίωση ενεργείται με βάση τη συστατική πράξη και τους τίτλους, δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, επί των οποίων στηρίζεται η απαίτηση. Αν δεν υπάρχουν τέτοιοι τίτλοι και η απαίτηση αμφισβητείται από τον οφειλέτη, επιδιώκεται η αναγνώριση της δικαστικά.

4. Απαιτήσεις και χρήματα, που βρίσκονται στην αλλοδαπή, εισπράττονται από τον αρμόδιο πρόξενο και το προϊόν αποστέλλεται με επιταγή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. που προβαίνει στη βεβαίωση του ποσού αυτού ως δημόσιου εσόδου.».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

7. Από το συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 2 ν. 2696/1999 «Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας» και του άρθρου 82 αρ.21 του ν.4070/2012 (ΜΕΡΟΣ Β΄ «ΡΥΘΜΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΠΙΒΑΤΗΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ») όπως ισχύουν, προκύπτει ότι επιβατηγά δημόσιας χρήσης (Ε.Δ.Χ.) αυτοκίνητα είναι τα επιβατηγά αυτοκίνητα που έχουν από κατασκευής έως εννέα (9) θέσεις, περιλαμβανομένης και της θέσης του οδηγού και μεταφέρουν επιβάτες αναλόγως προς την κατηγορία τους. Οι κατηγορίες των Ε.Δ.Χ. είναι:

- α) Ε.Δ.Χ. πέντε (5) θέσεων ή πολυμορφικά (ενός όγκου), με μετρητή (ΤΑΞΙ).
- β) Ε.Δ.Χ. από έξι (6) έως εννέα (9) θέσεων Ειδικής Μίσθωσης (ΕΙΔΜΙΣΘ) χωρίς μετρητή.
- γ) Ε.Δ.Χ. από πέντε (5) έως επτά (7) θέσεων Ειδικών Μεταφορών (ΕΙΔΜΕΤ) χωρίς μετρητή.

8. Από τις ίδιες διατάξεις προκύπτει ότι τα Ε.Δ.Χ. διακρίνονται από τα «δημόσιας χρήσης αυτοκίνητα» που είναι, κατά τους ορισμούς του ίδιου άρθρου 2 του ν. 2696/1999, όλα τα αυτοκίνητα οχήματα με τα οποία εκτελούνται μεταφορές προσώπων ή πραγμάτων ή μικτές με ολική ή μερική μίσθωση ή με κόμιστρο ανά επιβάτη, τα δε ζητήματα που αφορούν τα Ε.Δ.Χ. ρυθμίζονται κατά τρόπο ειδικό, μεταξύ άλλων νομοθετημάτων και στις διατάξεις του ν. 4070/2012 και του ν. 3109/2003 όπως ισχύουν.

9. Για την κυκλοφορία τους, όπως και για κάθε όχημα, απαιτείται υποχρεωτικά κατ' άρθρο 88 ν. 2696/1999 Κ.Ο.Κ., άδεια κυκλοφορίας οχήματος. Άδειες για

νέα θέση σε κυκλοφορία Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ΤΑΞΙ ή ΕΙΔΜΙΣΘ εκδίδονται από τους Περιφερειάρχες, στην τοπική αρμοδιότητα των οποίων υπάγεται η αντίστοιχη έδρα. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 106 του ν.4070/2012 μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας που προβλέπεται στο νόμο ο Περιφερειάρχης εκδίδει απόφασή του για κάθε δικαιούχο με την οποία εγκρίνεται στο όνομα αυτού η παραχώρηση για να θέσει σε κυκλοφορία Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο. Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 85 αρ. 6 του ν. 4070/2012 κάθε άδεια αυτοκινήτου Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ, ΕΙΔΜΙΣΘ ή ΕΙΔΜΕΤ εκδίδεται από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη, με απόφαση του οποίου καθορίζεται και ο μέγιστος αριθμός αδειών κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. ανά έδρα. Ως έδρα του Ε.Δ.Χ, όπως η έννοιά της ορίζεται στο άρθρο 83 αρ. 1 του ν. 4070/2012, είναι η διοικητική μονάδα (ή η ενιαία διοικητική μονάδα) για την εξυπηρέτηση της οποίας δίνεται το δικαίωμα κυκλοφορίας του αυτοκινήτου.

10. Από το σύνολο των διατάξεων της νομοθεσίας περί ΕΔΧ προκύπτει ότι το δικαίωμα επί της άδειας κυκλοφορίας ΕΔΧ διακρίνεται από την κυριότητα επί του οχήματος, ως πράγμα, στο σύνολο ή σε ιδανικά μέρη και διαφέρει το νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει την κτήση της κυριότητάς του από αυτό που ρυθμίζει την απόκτηση, μεταβίβαση και απώλεια του δικαιώματος της άδειας κυκλοφορίας.

11. Για κάθε μεταβολή κατόχου οδικού οχήματος, καθώς και των αναγραφόμενων κύριων χαρακτηριστικών στοιχείων στην άδεια κυκλοφορίας (όταν αυτά επιτρέπονται), απαιτείται κατ' άρθρο 89 Κ.Ο.Κ. έκδοση νέας άδειας, μετά από εξακρίβωση των νέων στοιχείων, από τις αρμόδιες κατά περίπτωση, για την έκδοση των αδειών κυκλοφορίας, υπηρεσίες. Σε περίπτωση δε που διαπιστωθεί από το αρμόδιο όργανο, ότι δεν έχει τηρηθεί η υποχρέωση αυτή αφαιρούνται η άδεια και οι πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας οχήματος, ενώ ο παραβάτης τιμωρείται επιπλέον με ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή.

12. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 102 του ν.4070/2012, οι άδειες κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων μεταβιβάζονται με δωρεά εν ζωή ή αιτία θανάτου, με κληρονομιά, ή από επαχθή αιτία, κάτοχος δε της άδειας μπορεί να είναι είτε φυσικό είτε νομικό πρόσωπο, εφ' όσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος αντίστοιχα.

13. Στις διατάξεις του ν.δ. 1061/1971 όπως ισχύει, περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν τη μεταβίβαση γενικά των αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης. Στο άρθρο 1 παρ. 1 προβλέπεται ότι τα αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης κάθε κατηγορίας, που ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα καθώς και τα ιδανικά τους μερίδια, αποκτούν αιτία κληρονομίας ή λόγω δωρεάς αιτία θανάτου μαζί με την άδεια κυκλοφορίας τους ως δημόσιας χρήσης, τα δικαιούμενα πρόσωπα κατά τις περί κληρονομικής διαδοχής εν γένει οικείες διατάξεις του ΑΚ.

14. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 3 του ίδιου νόμου, όπως αυτό ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 1 του ν. 954/1979, προκειμένου να εκδοθεί για τα πρόσωπα του άρθρου 1 παρ.1, που αποκτούν αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης, νέα άδεια κυκλοφορίας αυτοκινήτου, απαιτείται τα πρόσωπα αυτά να υποβάλλουν στην αρμόδια υπηρεσία σχετική αίτηση με τα όλα απαραίτητα δικαιολογητικά. Η αίτηση υποβάλλεται εντός προθεσμίας (ενός μήνα) η οποία, ειδικά για όσους αποκτούν από κληρονομία, αρχίζει από την αποδοχή της κληρονομίας από τους κληρονόμους, που επέρχεται είτε από τη δήλωση αποδοχής είτε από την πάροδο άπρακτης της τασσόμενης στο νόμο προθεσμίας. Για τους παραβάτες της περίπτωσης αυτής, κατά το ίδιο άρθρο, εφαρμόζονται οι διατάξεις που προβλέπουν τις συνέπειες σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης δήλωσης μεταβολής των στοιχείων της άδειας κυκλοφορίας και συγκεκριμένα τόσο κατά τον ισχύοντα Κ.Ο.Κ. όσο και κατά τους προγενέστερους αυτού, η άδεια κυκλοφορίας αφαιρείται.

15. Εάν απολεσθεί κατά τον τρόπο αυτό το δικαίωμα άδειας κυκλοφορίας ιδανικού μεριδίου Ε.Δ.Χ., παραχωρείται, κατά τη ρύθμιση της παρ.1. του άρθρου 4 του ν.δ. 1061/1971, στα λοιπά πρόσωπα που διατηρούν την άδεια κυκλοφορίας και αν δεν υπάρχουν τέτοια στο συνιδιοκτήτη, κατά ποσοστό ανάλογο με τη συμμετοχή του στο υπόλοιπο της άδειας.

16. Στη διάταξη του άρθρου 19 του ν. 3109/2003, ο οποίος ρυθμίζει ειδικά θέματα Ε.Δ.Χ., προβλέπεται ότι σε περίπτωση που απώλεια ή αμετάκλητη ανάκληση άδειας κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου αφορά ιδανικό μερίδιο ποσοστού 50% και άνω, αυτή χορηγείται σε φυσικό πρόσωπο που ασκεί το επάγγελμα του οδηγού αυτοκινήτων της κατηγορίας αυτής (Ε.Δ.Χ.) κατά την διαδικασία που περιγράφεται. Η ρύθμιση, μετά την τροποποίηση του ν.3109/2003 από τον ν. 4070/2012, αφορά Ε.Δ.Χ. με έδρα α) την Περιφέρεια

Αττικής, πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων, όπως συγκροτήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3852/ 2010 και β) την Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, πλην των Δήμων Βόλβης, Λαγκαδά και Χαλκηδόνος, όπως συγκροτήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 3852/2010 (αρθρ. 83 ν.4070/2012).

17. Περαιτέρω κατά το άρθρο 6 παρ. 1 του ν.δ. 1061/1971 εάν ανακληθεί για οποιονδήποτε λόγο το δικαίωμα άδειας κυκλοφορίας ιδανικού μεριδίου αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης κάθε κατηγορίας, το δικαίωμα αυτό παραχωρείται στον συνιδιοκτήτη του αυτοκινήτου. Οι περιπτώσεις, οι όροι και οι προϋποθέσεις ανάκλησης αδειών κυκλοφορίας των Ε.Δ.Χ. ρυθμίζονται ρητά στο άρθρο 100 του ν.4070/2012, συνδέεται δε η ανάκληση είτε α) με το πρόσωπο του του ιδιοκτήτη του ΕΔΧ (ή του Διευθύνοντος Συμβούλου αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο) για παραβάσεις για τις οποίες έχει καταδικαστεί αμετάκλητα, είτε β) με το πρόσωπο του οδηγού για παραβάσεις των υποχρεώσεών του, όπως αυτές προβλέπονται στο νόμο είτε γ) με την λειτουργία και την κίνηση του ΕΔΧ αυτοκινήτου. Επίσης η άδεια αυτή ανακαλείται όπου ειδικά προβλέπεται σε άλλες διατάξεις.

18. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον αστικό κώδικα, η κυριότητα μπορεί να ανήκει από κοινού σε περισσότερους, με την έννοια ότι, το δικαίωμα του καθενός δεν περιορίζεται σε ένα διακριτό μέρος του πράγματος αλλά ολόκληρο το πράγμα ανήκει σε κάθε έναν από αυτούς κατά ένα ιδανικό ή νοητό μερίδιο (ΑΚ.1113). Η κυριότητα καθενός εκτείνεται «επί πάντων των συστατικών μορίων του όλου πράγματος» (Μπαλής Εμπράγματο Δίκαιο 1951παρ.109) αλλά μόνο μέχρι τη μερίδα του. Το ιδανικό μερίδιο συγκυριότητας δεν διαφέρει κατά τη φύση του από την κυριότητα, γι' αυτό, εφόσον ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, εφαρμόζονται ως προς αυτό οι διατάξεις για την κυριότητα. Παράλληλα με τις διατάξεις για την κυριότητα εφαρμόζονται κατ' άρθρο 1113 Α.Κ. και οι διατάξεις για την κοινωνία. Ενώ η κυριότητα έχει ως αντικείμενο πράγμα (ΑΚ. 999), το ιδανικό μερίδιο του συγκυρίου έχει ως αντικείμενο μόνο ένα νοητό ποσοστό της κυριότητας στο πράγμα.

19. Πράγμα κατά την έννοια της ΑΚ 947 είναι κάθε ενσώματο, απρόσωπο και αυθύπαρκτο αντικείμενο δεκτικό εξουσίσεως από τον άνθρωπο. Πράγματα είναι και τα έγγραφα όχι όμως το ενσωματούμενο στο έγγραφο δικαίωμα , όπως η άδεια κυκλοφορία αυτοκινήτου (Α.Γεωργιάδης – Μ.Σταθόπουλος:

«Αστικός Κώδικας κατ' άρθρο ερμηνεία 1985»: υπό το άρθρο 947 σελ.28, Μαργαρίτης «Ερμηνεία Αστικού Κώδικα 2016»: υπό το άρθρο 947, Βαθρακοκοίλης 1989, τόμος Β σελ.1322 και με παραπομπές σε ΕΘ 6655/1971, 611/1961, 607/61).

20. Από τα άρθρα 1846, 1847 και 1856 ΑΚ συνάγεται ότι με το θάνατο του κληρονομούμενου ο κληρονόμος αποκτά αυτοδικαίως την κληρονομία ανεξάρτητα από τη γνώση ή άγνοια της επαγωγής ή του περιεχόμενου της κληρονομίας. Το δικαίωμα όμως από την κτήση αυτήν του κληρονόμου είναι προσωρινό και μετακλητό, καθόσον τελεί υπό τη διαλυτική αίρεση της εμπρόθεσμης αποποίησης της κληρονομίας, οπότε η κτήση αναιρείται από την αρχή και θεωρείται ότι δε χώρησε ποτέ. Στην περίπτωση τέλος που στην εξ αδιαθέτου διαδοχή κατά την επαγωγή δεν υπάρχει κανένα από τα πρόσωπα στις πρώτες τάξεις κατά τις ΑΚ 1813-1823, τότε στην έκτη τάξη καλείται το Δημόσιο, ως εξ αδιαθέτου κληρονόμος σύμφωνα με την 1824 ΑΚ.

21. Η σχετική διαδικασία προβλέπεται εκτός από τον αστικό κώδικα στο άρθρο 1868 και στους ειδικούς νόμους. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4182/2013 αλλά και πριν την έναρξη ισχύος του με τις αντίστοιχες διατάξεις του α.ν.2039/1939 το Δημόσιο, το οποίο δεν μπορεί να αποποιηθεί κληρονομία η οποία έχει επαχθεί σε αυτό εξ αδιαθέτου, κληρονομεί ακίνητα και κινητά, τα οποία στη συνέχεια εκποιεί ή εκμισθώνει (αρθρ.22, 24 του ν.4182/2013 και 14,19 και 20 α.ν.2039/1939) καθώς και χρήματα, τιμαλφή, κινητές αξίες, απαιτήσεις (αρθρ.23 ν.4182/2013).

Επί του πρώτου σκέλους

22. Τόσο από τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 του ν.δ. 1061/1971 που εφαρμόζεται σε όλα γενικά τα αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης κάθε κατηγορίας, όσο και από τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 102 του ν. 4070/2012, ο οποίος ρυθμίζει ειδικά θέματα επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης, προκύπτει ότι η άδεια κυκλοφορίας ΕΔΧ σε περίπτωση θανάτου του φυσικού προσώπου στο οποίο ανήκει, στο σύνολο ή σε ιδανικά μερίδια, μεταβιβάζεται, λόγω κληρονομίας, κατά τις διατάξεις περί κληρονομικής διαδοχής του ΑΚ. Συνεπώς έχουν εφαρμογή όλες οι διατάξεις των άρθρων 1710 ΑΚ επ. και στην περίπτωση που ο κληρονόμος ιδανικού μεριδίου επί της άδειας κυκλοφορίας αποποιηθεί κατ' άρθρο 1847 ΑΚ την κληρονομία που του επάγεται (και εν προκειμένω κατά τον προβληματισμό της υπηρεσίας του

ιδανικού μεριδίου της άδειας κυκλοφορίας), τότε η κληρονομία αυτή επάγεται στο νέο κληρονόμο κατά τη διάταξη του 1856 ΑΚ.

23. Αν και με τις ανωτέρω διατάξεις, τόσο τις γενικές περί αυτοκινήτων δημοσίας χρήσης όσο και στις ειδικές που εφαρμόζονται στα Ε.Δ.Χ., χωρίς αμφιβολία προβλέπεται η κτήση της άδειας κυκλοφορίας λόγω κληρονομίας κατά τις διατάξεις του αστικού κώδικα (ΣΤΕ 3414/1992, 909/1985), πλην όμως η κατά τον τρόπο αυτό κτήση έχει την έννοια ότι αφορά μόνο τις τάξεις των φυσικών προσώπων, χωρίς η κληρονομική διαδοχή να δύναται να ακολουθήσει και την κατά τα άρθρα 1824 ΑΚ και 1868 ΑΚ επ. ρύθμιση, ως προς το εξ αδιαθέτου κληρονομικό δικαίωμα του δημοσίου.

24. Τούτο συνάγεται πρωτίστως από το σύνολο των διατάξεων του ν.δ.1061/1971 και του ν. 4070/2012, στις οποίες δεν γίνεται αναφορά, ούτε πρόβλεψη για την τήρηση σχετικής διαδικασίας σε περίπτωση που θα καλείτο το δημόσιο ως κληρονόμος, ενώ αντίθετα προβλέπεται ρητά και αναλυτικά η διαδικασία για τις λοιπές περιπτώσεις στις οποίες μάλιστα τάσσονται και προθεσμίες για ενέργεια από τους κληρονόμους.

25. Κυρίως όμως διότι, οι ειδικές διατάξεις που διέπουν την κληρονομική εξ αδιαθέτου διαδοχή του δημοσίου, ως αυστηρές και περιοριστικές εμποδίζουν εν προκειμένω την εφαρμογή της ΑΚ1824, και δεν μπορεί στην έκτη τάξη ως εξ αδιαθέτου κληρονόμος να κληθεί το δημόσιο, επειδή η άδεια κυκλοφορίας αυτοκινήτου δημοσίας χρήσης δεν είναι πράγμα άρα δεν είναι και κινητό, ούτε αποτελεί αξιόγραφο ούτε ανήκει σε άλλη κατηγορία εξ αυτών που περιοριστικά ορίζεται στο νόμο ότι αποκτά το δημόσιο ως κληρονομία.

26. Εξάλλου το δικαίωμα της άδειας κυκλοφορίας αποτελεί κρατική παραχώρηση, και η χορήγηση της άδειας κυκλοφορίας γίνεται με διοικητική πράξη υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει η οικεία νομοθεσία, η οποία έχει ως στόχο την οργάνωση της ασκήσεως της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας κατά τρόπο που να εξυπηρετούνται οι συγκοινωνιακές ανάγκες των επιβατών και να εξασφαλίζεται η ομαλή και απρόσκοπτη κυκλοφορία του αυτοκινήτου. Προς την εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού τόσο με τις διατάξεις του ν.δ. 1061/1971 όσο και με τις νεότερες ρυθμίσεις του ν.4070/2012 και του ν.3109/2003 προβλέπεται ότι παραχωρείται μόνο σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για οικονομική εκμετάλλευση .

27. Στο προαναφερθέν άρθρο 3 παρ.1 του ν.δ. 1061/1071 που ρυθμίζεται ειδικά η διαδικασία προκειμένου να εκδοθεί η νέα άδεια κυκλοφορίας για πρόσωπα που έχουν αποκτήσει το δικαίωμα αυτό λόγω κληρονομιάς, τάσσεται αποκλειστική προθεσμία για την ενεργοποίηση του δικαιώματός τους με αίτησή τους, άλλως το δικαίωμα αυτό απώλλυται. Στην περίπτωση αυτή αν και έχει επαχθεί το δικαίωμα στους κληρονόμους, στη συνέχεια επέρχεται απώλειά του, λόγω παράλειψης δικής τους ενέργειας.

28. Άρα, αναλογικά, και σε περίπτωση κατά την οποία μετά το θάνατο του κληρονομούμενου δεν υπάρξει κληρονόμος ή αν όλοι οι κληρονόμοι αποποιηθούν του δικαιώματος αυτού, δηλαδή αν δεν ενεργοποιηθεί από κάποιο πρόσωπο, το κληρονομικό δικαίωμα επί της άδειας κυκλοφορίας επίσης απώλλυται. Η περίπτωση αυτή προσομοιάζει με αυτήν του εδαφίου β΄ της παρ.1 του άρθρου 3 του ν.δ. 1061/1971, αφού κανείς από τους ανωτέρω κληρονόμους δεν ενεργοποίησε το κληρονομικό του δικαίωμα επί της άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου δημοσίας, με συνέπεια την απώλεια αυτού. Με το θάνατο του κληρονομούμενου έχει λυθεί ο δεσμός που υφίστατο μεταξύ του δικαιώματος και του φορέα του με αποτέλεσμα, εφόσον δεν υπάρχουν κληρονόμοι, το δικαίωμα, αν και κληρονομητό, έχει πλέον απωλεσθεί .

29. Συνεπώς υπό την ανωτέρω ερμηνεία ότι πρόκειται κα' ουσία για απώλεια άδειας κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. και λόγω της ύπαρξης ειδικής διάταξης του άρθρου 19 του ν.3109/2003 για την απώλεια άδειας κυκλοφορίας, θα εφαρμοστεί αυτή, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που τάσσονται σε αυτήν, δηλαδή όταν το δικαίωμα αφορά ιδανικό μερίδιο ποσοστού 50% και άνω και για όχημα με έδρα όπως προβλέπεται, με συνέπεια η άδεια να χορηγηθεί σε φυσικό πρόσωπο που ασκεί το επάγγελμα του οδηγού Ε.Δ.Χ. κατά την περιγραφόμενη διαδικασία.

30. Στην περίπτωση, κατά την οποία οι ανωτέρω δύο προϋποθέσεις δεν συντρέχουν, θα τύχουν εφαρμογής οι διατάξεις του ν.δ.1061/1971, που αφορούν τα πάσης κατηγορίας αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης. Συγκεκριμένα δε το κατά τα ανωτέρω απολεσθέν ιδανικό μερίδιο της άδειας κυκλοφορίας θα παραχωρηθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4 του ανωτέρω ν.δ. και συγκεκριμένα στα λοιπά πρόσωπα που διατηρούν την άδεια κυκλοφορίας του αυτοκινήτου και αν δεν υπάρχουν τέτοια, στον συνιδιοκτήτη ή συνιδιοκτήτες του αποθανόντος, κατά ποσοστό ανάλογο και στις δύο

περιπτώσεις, με την συμμετοχή του καθενός επί του υπολοίπου της άδειας του αυτοκινήτου, κατά τα αναλυτικά προβλεπόμενα στο ίδιο άρθρο. Τούτο διότι, οι διατάξεις αυτές, τυγχάνουν, κατά τα ανωτέρω, αναλογικής εφαρμογής, ως εγγύτερες και προσομοιάζουσες, καθώς ρυθμίζουν τον τρόπο παραχώρησης του δικαιώματος άδειας κυκλοφορίας ιδανικού μεριδίου προσώπων που το απέκτησαν λόγω κληρονομίας και στη συνέχεια το απώλεσαν λόγω αδράνειας (μη άσκηση εμπρόθεσμης αίτησης ενώπιον της αρμόδιας περιφερειακής υπηρεσίας κατά το εδάφιο α' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.δ. 1061/1971).

31. Η δυνατότητα αναλογικής εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. δ.1061/1971 που ρυθμίζει την περίπτωση ανάκλησης για οποιοδήποτε λόγο του δικαιώματος άδειας κυκλοφορίας, δεν μπορεί να υποστηριχθεί διότι οι περιπτώσεις ανάκλησης ορίζονται περιοριστικά στο άρθρο 100 του ν.4070/2012 και συνδέονται με κυρώσεις που επιβάλλονται κατόπιν παραβάσεων του οδηγού, του ιδιοκτήτη ή της κίνησης και λειτουργίας του ίδιου του ΕΔΧ.

32. Επί του δεύτερου σκέλους

Ως προς το β' σκέλος του ερωτήματος, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 4 και 6 του ν.δ. 1061/1971, ανάλογα αν πρόκειται για απώλεια ή για ανάκληση της άδειας κυκλοφορίας.

Απάντηση

33. Κατόπιν των ανωτέρω, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, αρμόζουν οι εξής απαντήσεις:

Επί του πρώτου σκέλους.

Εάν κατά την επαγωγή της κληρονομίας δεν υπάρξει κληρονόμος ή οι κληρονόμοι που καλούνται στην εξ αδιαθέτου διαδοχή κατά τις διατάξεις του Α.Κ. αποποιηθούν την κληρονομία, το δικαίωμα επί του ιδανικού μεριδίου της άδειας κυκλοφορίας Επιβατικού Αυτοκινήτου Δημόσιας Χρήσης (Ε.Δ.Χ.) παραχωρείται : α) κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 19 του ν.3109/2003, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που τάσσονται σε αυτό, δηλαδή όταν το δικαίωμα αφορά ιδανικό μερίδιο ποσοστού 50% και άνω και για όχημα με έδρα που προβλέπεται σε αυτήν, σε φυσικό πρόσωπο που ασκεί το επάγγελμα του οδηγού Ε.Δ.Χ. και β) σε περίπτωση που δεν συντρέχουν οι ανωτέρω δύο προϋποθέσεις, κατ' ανάλογη εφαρμογή των

διατάξεων του άρθρου 4 του ν.δ.1061/1971 στα λοιπά πρόσωπα που διατηρούν την άδεια κυκλοφορίας του αυτοκινήτου και αν δεν υπάρχουν τέτοια, στον συνιδιοκτήτη ή συνιδιοκτήτες του αποθανόντος, κατά ποσοστό ανάλογο και στις δύο περιπτώσεις, με την συμμετοχή του καθενός επί του υπολοίπου της άδειας του αυτοκινήτου.

Επί του δεύτερου σκέλους.

Τα πρόσωπα που δικαιούνται παραχώρησης δικαιώματος άδειας κυκλοφορίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου που αφορά ιδανικό μερίδιο ποσοστού μικρότερου του 50% λόγω απώλειας ή αμετάκλητης ανάκλησης του ανωτέρω δικαιώματος κυκλοφορίας σε έδρες εκτός αυτών που ορίζονται στο άρθρο 19 του ν.3109/2003 προσδιορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 4 και 6 του ν.δ.1061/1971, ανάλογα αν πρόκειται για απώλεια ή για ανάκληση της άδειας κυκλοφορίας.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 5 Ιουλίου 2021

Ο Προεδρεύων του Τμήματος

Σπυρίδων Α. Παπαγιαννόπουλος

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Μαρία Σταμέλου

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.